

Poznajemy zasady pisowni wyrazów z ó i u

1. Cele lekcji

a) Wiadomości

Uczeń zna zasady pisowni wyrazów zawierających ó lub u.

b) Umiejętności

Uczeń potrafi posługiwać się w praktyce regułami ortograficznymi.

2. Metoda i forma pracy

Praca z tekstem, praca w grupach, praca indywidualna, drama.

3. Środki dydaktyczne

Kaseta lub płyta z nagraniami skocznej i rytmicznej muzyki (dobór dowolny).

4. Przebieg lekcji

a) Faza przygotowawcza

Burza mózgów. Nauczyciel i uczniowie przypominają sobie wyrazy zawierające ó i u. Nauczyciel rozdaje karteczki, na których dzieci będą mogły zapisać wyrazy z trudnością ortograficzną. Następnie zbiera te karteczki i układa w kole. Wyrazy powtarzające się układa w jednej linii tak, by utworzyły promienie.

Słoneczka ortograficzne nauczyciel i uczniowie nakleją na kolorowe brystole i zawieszają je w widocznym miejscu w klasie. Dzieci mogą w domu wykonać podobne słoneczka ortograficzne.

Można zaproponować wykonanie prostego ćwiczenia dramowego.

Dzieci dobierają się w pary i próbują przedstawić rzeczy lub zjawiska, których nazwy umieściły na karteczkach. Nie wolno posługiwać się dźwiękami, ale można wykorzystać przedmioty znajdujące się w sali lekcyjnej.

Nauczyciel odczytuje wszystkie hasła, a uczniowie zapisują je na tablicy i w zeszytach, dzieląc na części mowy.

b) Faza realizacyjna

Nauczyciel dzieli uczniów na grupy czteroosobowe i prosi o wybranie z listy maksymalnie piętnastu wyrazów i ułożenie z nimi krótkiego (minimum cztery wersy) wierszyka ortograficznego. Każda grupa zapisuje swój wierszyk, a na tablicy zapisujemy ten, który najbardziej spodobał się dzieciom w trakcie czytania na forum. Utwór ten można wyłonić,

proponując zabawę w klasowy plebiscyt na najciekawszą rymowaną ortograficzną. Każdy uczeń może nagrodzić wiersz trzema punktami (punkty można rozdzielić na trzy utwory lub przyznać je jednemu).

Po zapisaniu i zaprezentowaniu wierszy nauczyciel prosi, aby każde dziecko wybrało z listy jeden rzeczownik i spróbowało wymyślić taką scenkę pantomimiczną, która pozwoliłaby pozostałym dzieciom odgadnąć, o jaki wyraz chodzi. Autor kalamburu ortograficznego musi znać poprawną pisownię tego wyrazu oraz jej uzasadnienie.

Po indywidualnej prezentacji kalamburów nauczyciel ponownie dzieli klasę na kilka zespołów liczących maksymalnie pięć osób. Tym razem każdy zespół otrzymuje od nauczyciela wybrane dwa wyrazy (jeden zawierający *ó*, drugi *u*). Zadaniem każdego zespołu jest przygotowanie obrazu (tzw. stop-klatki) prezentującego pisownię tego wyrazu. Dzieci stanowiące grupę mogą budować wyraz z własnych ciał lub rekwizytów, które znajdują się w sali, do momentu, kiedy słyszą muzykę. Po wyłączeniu muzyki uczniowie muszą zastygnąć na kilkanaście sekund tak, by pozostali zdołali odczytać obraz. Uczniowie zapisują zaprezentowane słowa.

c) Faza podsumowująca

Nauczyciel tłumaczy, jak wykonać pracę domową.

5. Bibliografia

B. Way, *Drama w wychowaniu dzieci i młodzieży*, WSiP, Warszawa 1997.

6. Załączniki

a) Zadanie domowe

Wybierz jeden rzeczownik, jeden przymiotnik i jeden czasownik i odmień poszczególne części mowy w obu liczbach, a czasownik dodatkowo w wybranym przez siebie czasie. Wszystkie litery, wymieniające się w toku odmiany, podkreśl czerwonym kolorem.

Dla chętnych: Zapisz jak najwięcej przysłów, w których występują wyrazy z *ó* lub *u*.

7. Czas trwania lekcji

45 minut

8. Uwagi do scenariusza

brak